

Tabel 2

Stikstof landbouwgrond

Waarvoor gebruiken?

U gebruikt de stikstofgebruiksnormen om uit te rekenen hoeveel stikstof u maximaal mag gebruiken op uw bedrijf. Elk gewas of gewasgroep heeft een stikstofgebruiksnorm.

Hoe te gebruiken?

U rekent met de oppervlakte en het gewas dat op 15 mei wordt geteeld:

- Aantal hectare landbouwgrond op 15 mei x de norm die bij uw gewas en grondsoort hoort.

Dit doet u voor alle gewassen. De uitkomsten telt u bij elkaar op.

Volgteelt

Verbouwt u na de eerste teelt een ander gewas? Dan gebruikt u voor elke volgteelt één stikstofgebruiksnorm. Voor enkele gewassen mag u de norm pas meetellen in het jaar van oogsten (zie voetnoot 5).

Staat in de tabel een aparte norm voor een volgteelt? Dan gebruikt u die. In andere gevallen gebruikt u de norm van de eerste teelt. Dit geldt niet voor gewassen waar 'meermalige oogst' is vermeld. Voor deze gewassen geldt de norm het hele jaar en niet voor elke teelt.

Volgteelt na maïs

Teelt u na maïs een groenbemester, tijdelijk grasland of een verplicht vanggewas? Dan mag u voor deze volgteelt geen extra stikstofgebruiksnorm meetellen (zie voetnoot 2 en 6, en tabel 3).

Beweiden of volledig maaien?

U bepaalt in 1x voor uw hele bedrijf of uw grasland wordt gezien als grasland met beweiden of grasland met volledig maaien.

Onder grasland met volledig maaien valt ook grasland, waarop u jongvee weidt van runderen niet ouder dan twee jaar. Het aantal stuks jongvee in de wei is kleiner dan het aantal ouderdieren op uw bedrijf. U mag er ook hobbydieren op weiden.

Winterteelt

Voor gewassen met 'winterteelt' mag u de hele norm in het jaar van inzaai, planten of poten gebruiken. Gebruikt u een deel van de norm in het tweede jaar? Dan is dat maximaal de hoeveelheid die staat bij 'waarvan ten hoogste na 31/12 (winterteelt)'.

Mengteelt en onderzaai

Bij mengteelt gebruikt u de norm van het gewas dat de meeste winst oplevert. Bij onderzaai gebruikt u de norm van het hoofdgewas. Kunt u na de oogst van het hoofdgewas het ondergewas oogsten? Dan mag u ook voor dit ondergewas de norm meetellen.

Graszaad

Teelt u graszaad en krijgt u in het voorjaar of najaar nog een voedersnede? Dan kunt u het perceel in deze periodes als grasland zien. U rekent naast de norm voor graszaad ook met de norm voor tijdelijk grasland.

Aardappelrassen hoge of lage norm

Voor aardappelrassen is er een hoge of lage norm. Welke u gebruikt hangt af van uw aardappelras. De overzichten van aardappelrassen staan in tabel 2c en 2d. Staat uw aardappelras niet in deze overzichten? Dan gebruikt u de norm voor 'consumptieaardappelrassen overig' of 'pootaardappelrassen overig'. De normen staan op de volgende pagina.

Fritesaardappelen op klei

Voor fritesaardappelen uit tabel 2a die worden geteeld op klei zijn er hogere stikstofgebruiksnormen. Die horen bij de regeling stikstofdifferentiatie. Daarvoor moet u zich eerst aanmelden. De voorwaarden hiervan vindt u op onze website.

Gewas	Klei 2022	Noordelijk ¹⁰ , westelijk ¹¹ en centraal ¹² zand 2022	Zuidelijk ¹³ zand 2022	Löss ⁴ 2022	Veen 2022
Grasland (kg N per ha per jaar)					
Grasland met beweiden	345	250 ¹⁴	250 ¹⁴	250 ¹⁴	265
Grasland met volledig maaien ¹	385	320 ¹⁴	320 ¹⁴	320 ¹⁴	300
Tijdelijk grasland² (kg N per ha per periode)					
van 1 januari tot minstens 15 april	60	50	50	50	50
van 1 januari tot minstens 15 mei ³	110	90	90	90	90
van 1 januari tot minstens 15 augustus ³	250	210	210	210	210
van 1 januari tot minstens 15 september ³	280	235	235	235	235
van 1 januari tot minstens 15 oktober ³	310	250	250	250	265
vanaf 15 april tot minstens 15 oktober	310	250	250	250	265
vanaf 15 mei tot minstens 15 oktober	280	235	235	235	235
vanaf 15 augustus tot minstens 15 oktober	95	80	80	80	80
vanaf 15 september tot minstens 15 oktober	30	25	25	25	25
vanaf 15 oktober	0	0	0	0	0
Akkerbouwgewassen (kg N per ha per teelt)					
Consumptieaardappelrassen hoge norm (zie tabel 2c) ¹⁵	275	260	208	204	270
Consumptieaardappelrassen overig ¹⁵	250	235	188	184	245
Consumptieaardappelrassen lage norm (zie tabel 2c) ¹⁵	225	210	168	164	220
Consumptieaardappel, vroeg (loofvernietiging voor 15 juli) ¹⁵	120	120	96	96	120
Pootaardappelrassen hoge norm (zie tabel 2d)	140	140	140	140	140
Pootaardappelrassen overig	120	120	120	120	120
Pootaardappelrassen lage norm (zie tabel 2d)	100	100	100	100	100
Pootaardappelen, uitgroei teelt (loofvernietiging na 15 augustus)	180	165	165	165	170
Zetmeelaardappelen ¹⁵	240	230	184	184	230
Suikerbieten	150	145	116	116	145
Cichorei	70	70	70	70	70
Voederbieten	165	165	132	132	165
Wintertarwe ⁵	245	160	160	190	160
Zomertarwe	150	140	140	140	140
Wintergerst ⁵	140	140	140	140	140
Zomergerst	80	80	80	80	80
Triticale ⁵	160	150	120	120	150
Winterrogge ⁵	140	140	140	140	140
Haver ⁵	100	100	100	100	100
Mais, bedrijven met derogatie ^{6 15}	160	140	112	112	150
Mais, bedrijven zonder derogatie ^{6 15}	185	140	112	112	150
Luzerne, eerste jaar	40	40	40	40	40
Luzerne, volgende jaren	0	0	0	0	0
Gras voor industriële verwerking (inzaai in september en eerste jaar)	30	25	25	25	25
Gras voor industriële verwerking (inzaai voor 15 mei en volgende jaren)	310	250	250	250	265
Graszaad, Engels raaigras, 1e jaars	165	150	120	120	155
Graszaad, Engels raaigras, overjarig	200	185	148	148	190
Graszaad, rietzwenkgras	140	130	104	104	135
Graszaad, rietzwenkgras, volgteelt	60	50	40	40	55
Graszaad, veldbeemd	130	100	80	80	105

Gewas	Klei 2022	Noordelijk ¹⁰ , westelijk ¹¹ en centraal ¹² zand 2022	Zuidelijk ¹³ zand 2022	Löss ⁴ 2022	Veen 2022
Graszaad, veldbeemd, volgteelt	60	50	40	40	55
Graszaad, roodzwenkgras, 1e jaars	85	75	60	60	80
Graszaad, roodzwenkgras, 1e jaars, volgteelt	35	35	28	28	35
Graszaad, roodzwenkgras, overjarig	115	105	84	84	110
Graszaad, roodzwenkgras, overjarig, volgteelt	45	45	36	36	45
Graszaad, westerwolds	110	100	80	80	105
Graszaad, Italiaans	130	120	96	96	125
Graszaad, overig	90	80	64	64	85
Graszaad, overig, volgteelt	45	45	36	36	45
Graszoden	340	340	272	272	340
Ui, overig	120	120	120	120	120
Zaaiui	170	120	120	120	120
Winterui, 2e jaars plantui	170	155	124	124	160
waarvan ten hoogste na 31/12 (winterteelt)	130	120	96	96	125
Blauwmaanzaad	110	100	80	80	105
Karwij	150	140	112	112	145
waarvan ten hoogste na 31/12 (winterteelt)	90	80	64	64	85
Koolzaad, winter	205	190	152	152	195
waarvan ten hoogste voor 31/12 (winterteelt)	45	45	36	36	45
Koolzaad, zomer	120	120	96	96	120
Vlas	70	70	56	56	70
Akkerbouwgewassen, overig	200	185	148	148	190
Bladgewassen (kg N per ha per teelt)					
Spinazie, 1e teelt	260	190	152	152	200
Spinazie, volgteelt	185	145	116	116	150
Slasoorten, 1e teelt	180	165	132	132	170
Slasoorten, volgteelt	105	105	84	84	105
Andijvie, 1e teelt	180	170	136	136	170
Andijvie, volgteelt	90	90	72	72	90
Selderij, bleek/groen	200	185	148	148	190
Prei	245	225	180	180	235
waarvan ten hoogste na 31/12 (winterteelt)	100	90	72	72	95
Bladgewassen, overig, eenmalige oogst	150	140	112	112	145
Bladgewassen, overig, meermalige oogst	275	250	200	200	260
Koolgewassen (kg N per ha per teelt)					
Spruitkool	290	265	212	212	275
waarvan ten hoogste na 31/12 (winterteelt)	50	50	40	40	50
Witte kool	320	290	232	232	305
Rode kool	285	260	208	208	270
Savooiekool	285	260	208	208	270
Spitskool	285	260	208	208	270
Bloemkool	230	210	168	168	220
waarvan ten hoogste na 31/12 (winterteelt)	120	110	88	88	115
Broccoli	270	235	188	188	245
Chinese kool	180	155	124	124	160
Boerenkool	170	155	124	124	160

Gewas	Klei 2022	Noordelijk ¹⁰ , westelijk ¹¹ en centraal ¹² zand 2022	Zuidelijk ¹³ zand 2022	Löss ⁴ 2022	Veen 2022
Paksoi	180	165	132	132	170
Raapstelen	140	130	104	104	135
Kruiden (kg N per ha per teelt)					
Kruiden, bladgewas, eenmalige oogst	150	140	112	112	145
Kruiden, bladgewas, meermalig oogsten	275	250	200	200	260
Kruiden, wortelgewassen	200	185	148	148	190
Kruiden, zaadgewassen	100	90	72	72	95
Vruchtgewassen (kg N per ha per teelt)					
Aardbei (wachtbed, vermeerdering)	120	110	88	88	115
Aardbei (productie)	170	155	124	124	160
waarvan ten hoogste na 31/12 (winterteelt)	80	70	56	56	75
Komkommerachtigen (augurk, courgette, meloen, pompoen)	190	175	140	140	180
Suikermaïs	200	185	148	148	190
Stam/stokboon, vers	120	110	88	88	115
Landbouwstambonen, rijp zaad	135	135	108	108	135
Veld- en tuinbonen, vers + rijp zaad	50	50	40	40	50
Tuinbonen, vers/peulen	75	75	75	75	75
Erwt, vers + rijp zaad	30	30	30	30	30
Peul	90	85	68	68	85
Stengel/knol/wortelgewassen (kg N per ha per teelt)					
Asperge (excl. opkweek)	85	75	60	60	80
Knolselderij	200	185	148	148	190
Knolvenkel/venkel	180	165	132	132	170
Koolraap	170	155	124	124	160
Koolrabi	180	165	132	132	170
Kroten/rode bieten	185	170	136	136	175
Winterpeen/waspeen	110	110	110	110	110
Bospeen	50	50	50	50	50
Rabarber	250	230	184	184	240
Radijs	80	80	64	64	80
Schorseneer	170	170	170	170	170
Witlof	100	100	100	100	100
Stengel/knol/wortelgewassen, overig	200	185	148	148	190
Groenbemesters⁷ (kg N per ha per teelt)					
Niet-vlinderbloemige groenbemesters	60	50	50	50	60
Vlinderbloemige groenbemesters	30	25	25	25	30
Graszaadstoppel ter vernietiging in najaar of vroege voorjaar	60	50	50	50	60
Bloembollengewassen⁵ (kg N per ha per teelt)					
Acidanthera	255	240	240	240	240
Anemone coronaria	130	125	125	125	125
Fritillaria imperialis	135	130	130	130	130
Hyacint	220	210	210	210	210
Iris, grofbollig	170	160	160	160	160
Iris, fijnbollig	140	135	135	135	135
Krokus, grote gele	175	165	165	165	165

Gewas	Klei 2022	Noordelijk ¹⁰ , westelijk ¹¹ en centraal ¹² zand 2022	Zuidelijk ¹³ zand 2022	Löss ⁴ 2022	Veen 2022
Krokus, overig	90	85	85	85	85
Narcis	145	140	140	140	140
Tulp	200	190	190	190	190
Dahlia	110	105	105	105	105
Gladiool, pitten	260	245	245	245	245
Gladiool, kralen	190	180	180	180	180
Knolbegonia	150	145	145	145	145
Lelie	155	145	145	145	145
Zantedeschia	120	120	120	120	120
Bloembollengewassen, overig	165	155	155	155	155
Fruitteeltgewassen (kg N per ha per jaar)					
Appel	175	165	165	165	165
Blauwe bes	100	95	95	95	95
Braam	150	140	140	140	140
Framboos	150	140	140	140	140
Kers	175	165	165	165	165
Peer	175	165	165	165	165
Pruim	175	165	165	165	165
Rode bes	150	140	140	140	140
Wijnbouw	100	95	95	95	95
Zwarte bes	175	165	165	165	165
Buitenbloemen (kg N per ha per teelt)					
Buitenbloemen hoge norm ⁸	200	200	200	200	200
Buitenbloemen overig	150	150	150	150	150
Tagetes	90	80	80	80	90
Boomkwekerijgewassen (kg N per ha per jaar)					
Laanbomen: onderstammen	40	40	40	40	40
Laanbomen: spillen	90	90	90	90	90
Laanbomen: opzetters	115	115	115	115	115
Sierheesters	75	75	75	75	75
Coniferen (inclusief kerstsparren en dennen)	80	80	80	80	80
Rozen (inclusief zaailingen, onderstammen)	70	70	70	70	70
Bos- en Haagplantsoen	95	95	95	95	95
Vaste planten	175	175	175	175	175
Vruchtbomen: onderstammen	30	30	30	30	30
Vruchtbomen: moerbomen	110	110	110	110	110
Vruchtbomen, overig	135	105	105	105	105
Trek- en besheesters	80	80	80	80	80
Snijgroen	95	95	95	95	95
Ericaceae	70	70	70	70	70
Buxus	95	95	95	95	95
Bosbouw (kg N per ha per jaar)					
Snelgroeïende houtsoorten voor biomassaproductie	90	90	90	90	90
Vaste norm op bedrijfsniveau⁹ (kg N per ha per jaar)					
Vaste norm	110	110	110	110	110

- 1 Onder grasland met volledig maaien valt ook grasland waar uitsluitend jongvee van runderen niet ouder dan twee jaar wordt geweid, voor zover het aantal stuks jongvee in de wei niet groter is dan het aantal op het bedrijf gehouden ouderdieren. Daarnaast mogen hobbymatig gehouden dieren worden geweid.
- 2 De normen gelden niet voor tijdelijk grasland dat aansluit op maïs.
- 3 Deze gebruiksnormen zijn alleen van toepassing voorzover ze zijn toegestaan binnen de regels van het Besluit gebruik meststoffen.
- 4 De gebruiksnormen die onder Löss zijn vermeld gelden alleen als het grond betreft die is ontstaan in eolisch materiaal en binnen 80 cm van het maaiveld voor meer dan de helft bestaat uit leem (fractie kleiner dan 50 µm). Voor de overige lössgronden gelden de gebruiksnormen die onder Zand zijn vermeld.
- 5 De gebruiksnorm wordt volledig toegerekend aan het jaar van oogsten.
- 6 De normen voor maïs zijn inclusief de norm van de daarop aansluitend geteelde groenbemesters.
- 7 Deze gebruiksnormen zijn alleen van toepassing als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden. Voor groenbemesters op zand, löss en veen geldt: inzaaien voor 15 september en na 1 december ploegen. Op klei geldt: inzaaien voor 15 september en ploegen nadat de groenbemester aantoonbaar minimaal 8 weken wordt geteeld. Een uitzondering wordt gemaakt voor groene braak en als de groenbemester minimaal tien weken in het groeiseizoen op het land staat als aansluitend daarop een volggewas wordt geteeld. De normen gelden niet voor groenbemesters die aansluiten op maïs. Teelt u de groenbemester na graan, koolzaad, zomerpeen, blauwmaanzaad, karwij en vlas? Dan mag u rekenen met de stikstofgebruiksnorm van 100%. Teelt u de groenbemester na een ander gewas? Dan mag u voor de groenbemester op bouwland op zand- en lössgrond maar 50% van de stikstofgebruiksnorm gebruiken.
- 8 Voor de volgende buitenbloemen geldt de hoge norm: Alchemilla mollis, Carthamus, Gypsophila paniculata, Lymonium, Lysimachia, Paeonia, Solidago, Veronica.
- 9 Deze vaste norm op bedrijfsniveau geldt als het gewogen gemiddelde van de hoeveelheid stikstof van alle op de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond geteelde gewassen of gewasgroepen uit tabel 1 op het bedrijf in dat kalenderjaar ten minste 100 kg N/ha en ten hoogste 110 kg N/ha bedraagt.
- 10 Zandgronden in de provincies Friesland, Groningen en Drenthe
- 11 Zandgronden in de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Zeeland
- 12 Zandgronden in de provincies Overijssel, Gelderland en Utrecht
- 13 Zandgronden in de provincies Limburg en Noord-Brabant
- 14 Vernieuwt u grasland op zand- en lössgrond in de periode van 1 juni t/m 31 augustus? Dan mag u 50 kilogram minder stikstof per hectare gebruiken.
- 15 Scheurt u grasland en teelt u direct daarna maïs, consumptieaardappelen of fabrieksaardappelen (zetmeelaardappelen)? Dan mag u 65 kilogram minder stikstof gebruiken per hectare die u scheurt.